

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 17P/13/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224200596
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Frigová
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2024:8224200596.1

Uznesenie

Okresný súd Bardejov vo veci starostlivosti súdu o maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX, bytom u oboch rodičov, zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stropkov, dieťa rodičov - matky C. D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX/XXX, XXX XX F., štátnej občianky SR a otca B. B., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom E. XXX/XXX, XXX XX F., štátneho občana SR, o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie v tomto znení:

I. Udeľuje za otca B. B., nar. XX.X.XXXX súhlas matke C. D. B., nar. XX.XX.XXXX na podanie prihlášok maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX na F. G. H. A. I. XX, I., odbor mechanik-elektrotechnik a na Strednú odbornú školu obchodu a služieb B. J. v I., odbor asistent predaja a následný zápis maloletého A. B., nar. XX.X.XXXX na školu, ktorá ho prijme.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého sa návrhom zo dňa 27.2.2024 domáhala na tunajšom súde nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým žiadala, aby súd udelil súhlas za otca maloletého na podanie prihlášok maloletého na uvedené stredné školy a následný zápis maloletého na školu, ktorá ho prijme. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo s manželom uzavreli dňa XX.X.XXXX, manželstvo je zapísané v knihe manželstiev matričného úradu Kecerovce, vo zväzku VII, ročník XXXX, strana 138, por. č. 44. Z manželstva pochádzajú dve deti a to B. B., nar. XX.X.XXXX a maloletý A. B., nar. XX.X.XXXX. Matka maloletého uviedla, že s otcom maloletého majú konfliktný vzťah, psychicky ju týra a dokonca ju aj udrel. Dvakrát sa odsťahovala zo spoločnej domácnosti, vtedy ju neustále obťažoval osobne aj sms správami a vyhrážal sa jej, že jej nedá súhlas na zmenu školy, čo aj skutočne urobil. V minulosti podala aj návrh na rozvod, ktorý napokon vzala späť. Matka ďalej uviedla, že osobná starostlivosť o deti bola len na jej pleciach a všetky domáce práce ako aj starostlivosť o synov vykonávala sama. Matka odpozorovala, že otec sa k synom správa direktívne, na prípadnú neposlušnosť reaguje mimoriadne tvrdými príkazmi a zákazmi. Na výlety ani dovolenky spolu ako rodina nechodili, nakoľko otec uviedol, že netreba zbytočne vyhadzovať peniaze. Dieťa tak bolo svedkom domáceho násillia, preto v takomto prípade sa dieťa považuje za nepriamu obeť domáceho násillia, a to podľa Stanoviska Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na

17P/13/2024

-2-

tému „Deti ako nepriame obeť domáceho násillia“(2006/C 325/15). Maloletý A. B. končí základnú školu , a preto je potrebné podať prihlášku na nejakú strednú školu. Chlapec si vybral strednú školu v Košiciach, kde by rád študoval, ak ho prijmú. Manžel nesúhlasí s výberom školy v Košiciach. Chlapec nechce študovať na strednej škole v Stropkove ani vo Svidníku, a to kvôli otcovi, ktorý mu robí zle, dáva mu

neprimerané tresty (zarýva mu do ruky s nechtami - zápästie, prsty, lakeť), dokonca ho kopol do brucha len preto, že ho pošteklil na nohe. Matka následne poukázala na povinnú školskú dochádzku upravenú v zákone č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon). Plnenie povinnej školskej dochádzky je príprava dieťaťa na budúce povolanie. Matka uviedla, že je jej znemožnené plniť si svoju zákonnú povinnosť rodiča, a to starať sa o svoje dieťa a splniť si svoju povinnosť zápisom syna do školy. Otec obmedzuje maloletého syna, nepozera na to, čo chce, a to aj kvôli peniazom, pretože otec nechce platiť viac ako je nevyhnutné a nikdy deťom nedoprial, nechal rodinu žiť v chudobe, hoci má našetrené na úkor rodiny peniaze.

2. Podľa § 2 zákona č. 161/2015 Z. z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CSP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

3. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

7. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17P/13/2024

-3-

10. Podľa § 330 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

11. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

12. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

13. Podľa článku 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z., o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

a) úroveň starostlivosti o dieťa,

b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,

c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 30 ods. 3 Zákona o rodine, rodičia majú právo použiť pri výchove dieťaťa primerané výchovné prostriedky tak, aby nebolo ohrozené zdravie, dôstojnosť, duševný, telesný a citový vývin dieťaťa.

15. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

16. Podľa § 43 ods. 1 Zákona o rodine, maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

17. Podľa článku 24 ods. 1, ods. 2 Charty základných práv Európskej únie, deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne
17P/13/2024

-4-

vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú, s prihliadnutím na ich vek a vyspelosť. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

18. V konaniach starostlivosti súdu o maloletých, pri rozhodovaní o nariadení neodkladných opatrení, musí súd rešpektovať základné princípy, na ktorých je založený Zákon o rodine. Medzi tieto princípy patrí aj skutočnosť, že predovšetkým rodičia majú hrať rozhodujúcu úlohu vo výchove dieťaťa a záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Neodkladné opatrenie vo veci starostlivosti o maloleté dieťa musí byť preto vydané veľmi uvážlivo a po starostlivom preskúmaní dôsledkov, ktoré môžu nastať, ako vo vzťahu k samotnému dieťaťu tak i medzi rodičmi a dieťaťom. Súd preto môže nariadiť len také neodkladné opatrenie, ktoré postačuje na dosiahnutie tohto účelu, nesmie voliť neodkladné opatrenie, ktorým by sa zbytočne, nevhodne, či dokonca nezvratne zasahovalo do práv účastníkov konania.

19. Pri nariadení neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení, kedy nie je potrebné zisťovať všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia vo veci samej, ale musia byť osvedčené (preukázané) okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Účelom neodkladného opatrenia je rýchle a pružné riešenie situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu.

20. Z pripojených spisov sp. zn. 4P/15/2022, sp. zn. 3P/20/2022, sp. zn. 5P/128/2012, sp. zn. 6P/16/2023, sp. zn. 4P/6/2023, sp. zn. 2P/6/2022, sp. zn. 1P/24/2021 a 2P/25/2022 súd zistil, že vzťahy v rodine sú dlhodobo napäté a konfliktné. V konaní vedenom pod sp. zn. 4P/15/2022 súd uznesením č. k. 4P/15/2022-52 zo dňa 28.10.2022 uložil výchovné opatrenie rodičom a maloletým deťom, a to povinnosť podrobiť sa odbornému psychologickému poradenstvu. Zo záverečnej správy v konaní vedenom pod sp. zn. 4P/15/2022 súd zistil, že všetci účastníci sa zúčastňovali stretnutí pravidelne, stretnutia boli vždy vopred dohodnuté aj podľa možnosti rodičov a detí tak, aby nevynechávali školu a rodičia prácu. Už pri prvom stretnutí s rodinou bolo psychologičke oznámené, že pani B. podala žiadosť o rozvod /opakovane/ a odsťahovala sa od manžela spolu s maloletými deťmi do prenajatého bytu v Stropkove. Manžel, pán B.

s odchodom nesúhlasil a naliehal, aby sa vrátila späť, alebo mu aspoň umožnila stretávať sa s deťmi. Deti však vzhľadom k predchádzajúcemu správaniu sa otca odmietali stretnúť s ním. Otec nie je spokojný s faktom, že manželka od neho odišla a vzala so sebou deti, chce, aby sa vrátili späť, odmieta rozvod, ale nevidí problém v svojom konaní, alebo v svojom spôsobe komunikácie s rodinou. Potrebu vlastnej zmeny si nepripúšťa. Opakuje, že zmeniť by sa mala manželka a nemala by sa nechať ovplyvňovať svojim okolím a príbuznými. Spôsob komunikácie pána B. je dlhodobo nevyhovujúci či už pre manželku tak aj pre deti. Oddelené domácnosti im vyhovujú, deťom a manželke veľmi prospeli, cítia sa uvoľnene, netrpia úzkosťou a strachom. Výchovné opatrenie toho času splnilo svoj účel, komunikácia sa mierne zlepšila, jednotliví členovia rodiny pochopili význam správnej komunikácie v rodine. Psychologička v závere správy uviedla, že nevie posúdiť, či budú schopní aplikovať naučené pravidlá v budúcnosti, a to vzhľadom ku komplikovanej rodinnej situácii. V konaní vedenom pod sp. zn. 3P/20/2022 súd uznesením zamietol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým

17P/13/2024

-5-

deťom. Konanie vedené pod sp. zn. 5P/128/2012 bolo uznesením č. k. 5P/128/2012-8 zo dňa 3.9.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.9.2012 zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu. V konaní vedenom po sp. zn. sp. zn. 6P/16/2023 súd uznesením č. k. SK-6P/16/2023-12 zo dňa 8.6.2023 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal dočasne prispievať na výživu maloletého, pričom toto neodkladné opatrenie bolo nariadené do právoplatného skončenia konania vedeného pod sp. zn. SK-4P/6/2023. Konanie vedené pod sp. zn. 4P/6/2023 o rozvod manželstva bolo uznesením č. k. SK-4P/6/2023-53 zo dňa 1.8.2023 zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu. Konanie vedené pod sp. zn. 2P/6/2022 o rozvod manželstva bolo uznesením č. k. 2P/6/2022-74 zo dňa 7.10.2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť zo dňa 15.11.2022 zastavené taktiež z dôvodu späťvzatia návrhu. Obdobne konanie vedené pod sp. zn. 1P/24/2021 o rozvod manželstva bolo uznesením zastavené z dôvodu späťvzatia návrhu. V konaní vedenom pod sp. zn. 2P/25/2022 o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým matka žiadala, aby súd udelil súhlas za otca so zápisom v tom čase maloletého B. na strednú školu a maloletého A. na základnú školu, Okresný súd Svidník uznesením č. k. 2P25/2022-15 zo dňa 12.8.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým udelil súhlas za otca. Proti uvedenému uzneseniu podal otec maloletých odvolanie. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 4CoP/114/2022-44 zo dňa 8.11.2022 zmenil uznesenie tak, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. V bode 11 odôvodnenia predmetného uznesenia odvolací súd uviedol, že aj keď z návrhu matky ako aj zo správy kolízneho opatrovníka maloletých detí vyplýva, že situácia matky a detí je mimoriadne náročná a stresujúca, pričom tento stav pretrváva už dlhší čas, odvolací súd má za to, že taká zásadná otázka, akou je zmena školského zariadenia u maloletých detí, by sa nemala riešiť prostredníctvom inštitútu neodkladného opatrenia. Odvolací súd mal za to, že v najlepšom záujme maloletých detí rozhodne nie je, aby bezprostredne zmenili základnú školu, eventuálne strednú školu na základe nariadeného neodkladného opatrenia a následne, v prípade, že vo veci samej súd dospeje k inému záveru ako súd, ktorý nariadil takéto neodkladné opatrenie, maloleté deti boli nútené opätovne podstúpiť zmenu školského zariadenia a zvykať si na nový režim a „staronových“ spolužiakov a učiteľov. Možnosť, že súd vo veci samej môže dospieť k odlišnému záveru ako súd rozhodujúci o neodkladnom opatrení, nie je vylúčená a je potrebné s ňou počítať. Odvolací súd však súčasne zdôraznil, že uvedeným tvrdením nechce prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. V bode 13 odôvodnenia odvolací súd uviedol, že dôvodnosť a opodstatnenosť takéhoto záveru potvrdzuje aj fakt, že matka sa spolu s maloletými deťmi vrátila do spoločnej domácnosti, maloletý B. toho času navštevuje Obchodnú akadémiu vo Svidníku a maloletý A. K. školu v Stropkove, a teda na „nové“ školy v Košiciach nenastúpili. Záverom odvolací súd doplnil, že skutočnosť, že matka opustila aj s maloletými deťmi spoločnú domácnosť už viackrát a návrh na rozvod konania, ktorý sa vedie na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 2P/6/2022, je už v poradí tretím návrhom na rozvod, ktorý bol podaný zo strany matky, podľa odvolacieho súdu svedčí o skutočných, dlhodobých a pretrvávajúcich problémoch v manželskom vzťahu navrhovateľky a odporcu, aj keď odporca túto skutočnosť pripisuje zlému psychickému stavu navrhovateľky. Skutočnosť, že otec maloletých detí má priamy štýl komunikácie, nevhodne upozorňuje členov rodiny na dôsledky ich správania (zastrašuje ich), vykazuje zvýšenú snahu o kontrolu nielen nad maloletými deťmi, ale aj jeho vlastnou manželkou, ktorá mu je však vo svojich právach a povinnostiach rovná, vyplýva aj zo Záverečnej správy z realizácie opatrenia ambulantnou a/alebo terénnou formou v Centre pre deti a rodiny Svidník za obdobie od

19.11.2021 do 21.2.2022 zo dňa 22.2.2022. Za obzvlášť znepokojujúci považuje odvolací súd fakt, že zvýšená miera napätia a konfliktu v rodine viedla k tomu, že u maloletého B. sa prejavuje zvýšená
17P/13/2024

-6-

prítomnosť pocitov a sklúčenosti a bezmocnosti, ktoré sa zdajú byť výrazne posilnené spôsobom výchovy a komunikácie otca, ktorý svoju rodinu vníma len z pohľadu statusu a aj napriek komunikovaným problémom nezabezpečuje napĺňanie citových potrieb členov rodiny dostatočne a zdá sa, že to ani nepovažuje za potrebné a vo svojom nevhodnom a neadekvátnom správaní vo vzťahu k ostatným členom rodiny pokračuje aj naďalej. Zo záverečnej správy Centra pre rodiny a deti zo dňa 22.2.2022 súd zistil, že nehody sa vyskytujú nielen v partnerskom vzťahu manželov, no tiež vo vzťahu otca s oboma synmi. Matka a synovia tvoria významnú koalíciu, kým otec funguje skôr na okraji rodinného systému. Možnými faktormi, ktoré tento stav udržiavajú, sú výrazné názorové rozdiely a nevhodná komunikácia jednotlivých členov rodiny. Niektoré prejavy správania a komunikácie otca sú ostatnými členmi rodiny vnímané ako zraňujúce a znevažujúce. Matka aj obe maloleté deti majú pocit, že o zmenu danej situácie sa snažili, no už vyčerpali všetky svoje možnosti. Z hľadiska vývinu sú aktuálne obe maloleté deti v štádiu dospievania, kedy je významnou úlohou vytváranie identity a získavanie čoraz väčšej samostatnosti. Otec sa voči ostatným členom rodiny prejavuje direktívne, vykazuje zvýšenú snahu o kontrolu nad manželkou aj maloletými deťmi. Zákazy, príkazy či pokyny otca nie sú ostatným členom rodiny zdôvodňované a nie je prítomná ani snaha o kompromis. Reakcie a výpovede maloletého B. poukazujú na významne zvýšenú prítomnosť pocitov sklúčenosti a bezmocnosti, ktoré sa zdajú byť výrazne posilnené spôsobom výchovy a komunikácie otca. Prejavuje sa u neho aj únikové správanie, ktorého cieľom je vyhýbať sa interakcií s otcom.

21. Súd po oboznámení sa s návrhom matky ako aj súvisiacimi spismi vedenými na tunajšom súde uvedenými v bode 20 odôvodnenia tohto uznesenia, vrátane správ psychológa Centra pre deti a rodiny Svidník dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného nariadenia je dôvodný. V danom prípade je súd toho názoru, že je nevyhnutné neodkladným opatrením upraviť pomery účastníkov konania. Neodkladnosť spočíva v tom, že do 14.3.2024, resp. do 20.3.2024 je potrebné podať prihlášky na stredné školy, ktoré musia byť podpísané oboma rodičmi maloletého. Za predpokladu, že je dieťa dostatočne rozumovo a emocionálne vyspelé, je nutné jeho názor vnímať ako zásadné vodítko pri hľadaní jeho najlepšieho záujmu. Výber strednej školy nepochybne patrí k tým momentom, ktoré majú potenciál významne ovplyvniť budúci život maloletého dieťaťa. Malo by to byť preto najmä maloleté dieťa, ktoré uvedie, čo chce študovať a kde chce študovať. Iste významný je aj názor rodičov, ktorí aj pri výbere školy realizujú právo vychovávať svoje maloleté dieťa. Tu by malo byť prihliadnuté na názor rodičov najmä vtedy, pokiaľ ide o zrejme nevhodný a nelogický výber školy. V tomto konkrétnom prípade sa súdu nejavilo, že by výber uvedených škôl maloletým bol zrejme nevhodný a nelogický. Súd v danom prípade prihliadol na názor maloletého. Z obsahu návrhu, ale najmä z predošlých konaní vedených na tunajšom súde je nepochybné, že rodičia spolu nedokážu riadne komunikovať a v otázkach starostlivosti o maloletého sa nedokážu dohodnúť. S odkazom na ustanovenie § 35 zákona o rodine je preto namieste zásah súdu. Tak, ako to vyplynulo už z predošlých konaní, je zrejme, že otec maloletého je direktívny, na názor maloletého neprihliada a podľa popisu v návrhu maloletého aj fyzicky trestá, čo je mimoriadne znepokojujivé, uvedené však nebolo preukázané. Za daných okolností je v najlepšom záujme maloletého, aby mu bolo umožnené podať prihlášky na stredné školy, o ktoré má záujem. Nakoľko maloletý je vzhľadom na svoj vek dostatočne rozumovo vyspelý na to, aby sa dokázal sám rozhodnúť o príprave na budúce povolanie, súd konštatuje, že nariadenie neodkladného opatrenia v znení, akého sa matka domáha, je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Keďže maloletý sám prejavil vážny záujem študovať vo vybranom odbore, je treba v zmysle vyššie

17P/13/2024

-7-

uvedených dôvodov jeho názor rešpektovať. Maloletý si na základe svojich vlastných záujmov vybral strednú školu s odborným zameraním, pričom súd je toho názoru, že by bolo v rozpore s najlepším záujmom maloletého, keby mu bolo v jeho slobodnej voľbe prípravy na budúce povolanie svojvoľne bránené. Aj zo správ psychológa Centra pre deti a rodiny Svidník je zrejme, že otec má direktívne správanie, na názor maloletého neprihliada, nevolí vhodný spôsob komunikácie. Niektoré prejavy správania a komunikácie otca sú ostatnými členmi rodiny vnímané ako zraňujúce a znevažujúce. Naopak, z uvedenej správy vyplýva, že matka a synovia tvoria významnú koalíciu a preto sa javí ako

pravdepodobnejšie, že matka koná v najlepšom záujme maloletého s prihliadnutím na jeho názor. Z doterajšieho popisu správania otca maloletého má súd za to, že otec nie je ochotný dať maloletému súhlas s podaním prihlášok a následným zápisom na strednú školu podľa výberu maloletého, tak ako v minulosti odoprel, dať súhlas so zmenou školy. Súd navyše dodáva, že síce odvolací súd v konaní sp. zn. 2P/25/2022 zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, v tomto konaní ide o odlišnú situáciu. Nástupom na strednú školu dochádza k vytváraniu aj úplne nového kolektívu spolužiakov a k zmene dochádza aj bez ohľadu na momentálnu situáciu vo vzťahu rodičov maloletého. Z predmetnej správy tiež vyplynulo, že starší brat maloletého A. prežíval v tom čase zvýšené pocity sklúčenosti a bezmocnosti a prejavovalo sa u neho aj únikové správanie, ktorého cieľom je vyhýbať sa interakcií s otcom. Nakoľko si maloletý A. vybral radšej strednú školu v Košiciach z dôvodu správania otca, možno badať únikové tendencie aj u neho. Napokon, ako vyplynulo zo záverečnej správy v konaní vedenom pod sp. zn. 4P/15/2022, v čase, kedy matka s deťmi žili oddelene od otca maloletých, deťom a manželke to veľmi prospelo, cítili sa uvoľnene, netrpeli úzkosťou a strachom. Nútenie maloletého podať prihlášku na strednú školu vybranú otcom v mieste bydliska otca preto nie je v prospech maloletého. Navyše, v okrese vybraných stredných škôl bývajú aj starí rodičia maloletého, ako súd zistil z pripojených spisov. Nie je ani neobvyklé, aby maloletý navštevoval strednú školu v inom meste a býval na internáte, ak má za to, že je táto konkrétna stredná škola pre neho vhodnejšia než tá v meste jeho bydliska, hoci má podobné odbory. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku I. tohto uznesenia.

22. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

23. O trovách účastníkov konania súd rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, ako je uvedené vo výroku II. tohto uznesenia.

24. Matka zároveň podala aj návrh vo veci samej, súd má však za to, že už len samotným nariadením predmetného neodkladného opatrenia možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi účastníkmi. Súd zároveň nepoučil otca o možnosti podať návrh vo veci samej vzhľadom na to, že otcovi neuložil v neodkladnom opatrení žiadnu povinnosť.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 17P/13/2024

-8-

1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie proti uzneseniu možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods.1 CSP)

Podľa § 62 ods. 1 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav vecí.

Podľa § 62 ods. 2 CMP, odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 62 ods. 3 CMP, ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.